

7.3.2013

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö VM162:00/2011, 22.11.2012

LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja rahoitus tulee ratkaista ennen kuntarakenneuudistusta. Kuntien talousongelmat johtuvat lähes kokonaan siitä, että juuri sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ylittävät kuntien kantokyvyn. Vetelin kunta totesi nämä samat asiat kuntauudistuksen aluekierroksella 22.2.2012 ja valtuuston 14.4.2012 antamassa lausunnossa Kunnallishallinnon rakenne-työryhmän selvityksestä.

Esimerkiksi Vetelin kunnassa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat vuodesta 2008 vuoden 2012 loppuun mennessä kasvaneet 39,1 prosenttia, kun vastaavana aikana verotulot ja valtionosuudet ovat yhteensä kasvaneet 12,9 prosenttia. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset muodostavat Vetelin kunnan toimintamenoista 55,6 prosenttia. Sosiaali- ja perusterveydenhuolto on järjestetty Vetelin kunnassa puitelain edellyttämällä tavalla vuodesta 2009 lukien.

Kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja rahoitus valtakunnassa on selvitetty, voidaan aivan rauhassa tutkia kuntarakenneuudistuksen tarve ja mahdollisen uuden rakenteen hyvät ja huonot puolet muun muassa lähipalvelujen saatavuuden, demokratian, kuntatalouden ja alueen elinvoiman näkökulmasta. Mikäli kuntarakennelaki ja selvityspakko tulisivat voimaan, tulisi selvitykseen käytettävät resurssit kohdentaa yhtäläillä kuntien yhteistoiminnan tiivistämisen selvittämiseen.

Kuntarakennelakiluonnoksen eräänä tärkeänä selvitysperusteena on palvelurakenteen edellyttämä 20 000 asukkaan väestöpohja. Esimerkiksi Vetelin kunnan kohdalla ainoastaan tämä selvityskriteeri toteutuu tällä hetkellä. Mihin tämä väestön määrä perustuu? Peruste on täysin ristiriitainen Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetyöryhmän loppuraportin mukaisen laajan perustason järjestämisalueen kanssa, jossa olisi mukana jo valtaosa erikoissairaanhoidosta. Eihän 20 000 asukkaan kunta voi järjestää erikoissairaanhoidoa. Kuitenkin molempien valmistelutöiden tavoitteena on, että vahva itsenäinen kunta pystyy järjestämään ja jopa tuottamaan palvelut.

7.3.2013

Sinänsä Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetyöryhmän loppuraportin mukainen tavoite sosiaali- ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiosta on tarkoituksenmukainen. Se voidaan hyvin toteuttaa muullakin kuin yhden peruskunnan hallintomallilla.

Mikäli kuntarakennelaki tulisi voimaan kesällä 2013, olisi yhdistymisselvitysten tekemisen aikataulu aivan liian kiireinen. Kuntien yhdistymisprosessi alkaen tunnisteluvaiheesta yhdistymissopimuksen tekoon veisi huomattavasti 9 kuukautta pidemmän ajan, mikäli haluttaisiin saada aikaan alusta asti toimiva ja yksituumainen kunta.

VETELIN KUNTA

Jyri Myllymäki
talousjohtaja

Anne-Maarit Mansikka-aho
rakennus- ja ympäristöjohtaja